

SLOVENSKÁ REPUBLIKA

UZNESENIE

Ústavného súdu Slovenskej republiky

III. ÚS 201/2020-11

Ústavný súd Slovenskej republiky na neverejnom zasadnutí 9. júna 2020 v senáte zloženom z predsedu Martina Vernarského a zo sudcov Ivana Fiačana a Petra Straku (sudca spravodajca) predbežne prerokoval ústavnú sťažnosť [REDACTED], [REDACTED], [REDACTED], [REDACTED], [REDACTED], zastúpeného advokátskou kanceláriou [REDACTED], [REDACTED], v mene ktorej koná konateľka a advokátka [REDACTED], [REDACTED], ktorou namieta porušenie svojho základného práva na súdnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky a práva na spravodlivé súdne konanie podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd uznesením Najvyššieho súdu Slovenskej republiky sp. zn. 3 To 11/2016 z 9. januára 2019 a takto

r o z h o d o l :

Ústavnú sťažnosť [REDACTED] o d m i e t a ako neprípustnú.

Odôvodnenie:

I.

Sťažnostná argumentácia

1. Ústavnému súdu Slovenskej republiky (ďalej len „ústavný súd“) bola 10. mája 2019 doručená ústavná sťažnosť [REDAKOVANÉ], [REDAKOVANÉ], [REDAKOVANÉ] (ďalej len „sťažovateľ“), vo veci namietaného porušenia jeho základného práva na súdnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky (ďalej len („ústava“) a práva na spravodlivé súdne konanie podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd (ďalej len „dohovor“) uznesením Najvyššieho súdu Slovenskej republiky (ďalej len „najvyšší súd“) sp. zn. 3 To 11/2016 z 9. januára 2019 (ďalej len „uznesenie najvyššieho súdu“).

2. Sťažovateľ v ústavnej sťažnosti napáda porušenie pravidiel trestného konania zo strany odvolacieho súdu v jeho trestnej veci. Sťažovateľ v ústavnej sťažnosti uviedol: *„Rozsudkom Špecializovaného trestného súdu... bol sťažovateľ uznaný vinným z pokusu pokračovacieho obzvlášť závažného zločinu podvodu... Po vyhlásení rozsudku sťažovateľ... zahlásil odvolanie... Najvyšší súd... nariadil v uvedenej... veci na deň 09.01.2019 verejné zasadnutie, na ktorom odvolanie... zamietol...“*

Celé trestné konanie sťažovateľa možno v súhrne vyhodnotiť ako nespravodlivé. Za najzásadnejšie porušenie považuje to, že verejné zasadnutie... sa vykonalo v jeho neprítomnosti bez splnenia zákonných podmienok...

Sťažovateľ sa vopred vzdal práva zúčastniť sa verejného zasadnutia bez toho, aby bol o jeho termíne konania upovedomený a riadne naň predvolaný... Prehlásenie, ktorým sa sťažovateľ vzdal práva účasti na všetkých termínoch verejných zasadnutí v predmetnej veci, podpísal sťažovateľ ešte predtým, než bol termín verejného zasadnutia dňa 09.01.2019 riadne predvolaný.

Toto prehlásenie je de facto a de iure právne neúčinné. Sťažovateľ ho učinil len preto, aby eliminoval dôvody väzby, do ktorej bol vzatý aj napriek jeho zdravotnému stavu, ktorý bol zo strany súdov úplne odignorovaný... Už samotná zdravotná indispozícia vylučovala, aby sa sťažovateľ mohol vzdať akýchkoľvek svojich procesných práv.“

3. Sťažovateľ navrhol, aby ústavný súd rozhodol týmto nálezom:

„Základné práva sťažovateľa podľa čl. 46 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky a právo podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd uznesením Najvyššieho súdu SR... porušené boli.

Uznesenie Najvyššieho súdu SR zo dňa 09.01.2019 sp.zn. 3To 11/2016 sa zrušuje a vec mu vracia na ďalšie konanie a rozhodnutie.

Prepúšťa sťažovateľa z výkonu trestu ihneď na slobodu.

Najvyšší súd SR je povinný uhradiť [REDAKOVANÉ] trovy konania...“

II.

Relevantná právna úprava

4. Podľa čl. 124 ústavy ústavný súd je nezávislým súdnym orgánom ochrany ústavnosti.

5. Podľa čl. 127 ods. 1 ústavy ústavný súd rozhoduje o sťažnostiach fyzických osôb alebo právnických osôb, ak namietajú porušenie svojich základných práv alebo slobôd, alebo ľudských práv a základných slobôd vyplývajúcich z medzinárodnej zmluvy, ktorú Slovenská republika ratifikovala a bola vyhlásená spôsobom ustanoveným zákonom, ak o ochrane týchto práv a slobôd nerozhoduje iný súd.

6. Podľa čl. 140 ústavy podrobnosti o organizácii ústavného súdu, o spôsobe konania pred ním a o postavení jeho sudcov ustanoví zákon.

7. Podľa § 56 ods. 1 zákona č. 314/2018 Z. z. o Ústavnom súde Slovenskej republiky a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení zákona č. 413/2019 Z. z. (ďalej len

„zákon o ústavnom súde“) ústavný súd každý návrh na začatie konania predbežne prerokuje na neverejnom zasadnutí bez prítomnosti navrhovateľa, ak tento zákon v § 9 neustanovuje inak. Pri predbežnom prerokovaní návrhu ústavný súd zisťuje, či dôvody uvedené v § 56 ods. 2 zákona o ústavnom súde nebránia jeho prijatiu na ďalšie konanie.

8. Podľa § 56 ods. 2 písm. d) zákona o ústavnom súde ústavný súd môže na predbežnom prerokovaní bez ústneho pojednávania uznesením odmietnuť návrh na začatie konania ak je neprípustný.

9. Podľa čl. 46 ods. 1 ústavy každý sa môže domáhať zákonom ustanoveným postupom svojho práva na nezávislom a nestrannom súde a v prípadoch ustanovených zákonom na inom orgáne Slovenskej republiky.

10. Podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru každý má právo na to, aby jeho záležitosť bola spravodlivo, verejne a v primeranej lehote prejednaná nezávislým a nestranným súdom zriadeným zákonom, ktorý rozhodne o jeho občianskych právach alebo záväzkoch alebo oprávnenosti akéhokoľvek trestného obvinenia proti nemu...

11. Ústavný súd si pri výklade práva na súdnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 ústavy osvojil judikatúru Európskeho súdu pre ľudské práva k čl. 6 ods. 1 dohovoru, pokiaľ ide o právo na spravodlivé súdne konanie, preto v obsahu týchto práv neexistuje zásadná odlišnosť.

12. Podľa § 132 ods. 2 zákona o ústavnom súde ústavná sťažnosť je neprípustná, ak sťažovateľ nevyčerpal právne prostriedky, ktoré mu priznáva zákon na ochranu jeho základných práv a slobôd.

13. Z citovaného čl. 127 ods. 1 ústavy vyplýva, že systém ústavnej ochrany základných práv a slobôd je rozdelený medzi všeobecné súdy a ústavný súd, pričom právomoc všeobecných súdov je ústavou založená primárne („... ak o ochrane týchto práv a slobôd nerozhoduje iný súd“) a právomoc ústavného súdu len subsidiárne. Ochrana

ústavnosti nie je výlučnou úlohou ústavného súdu, ale všetkých orgánov verejnej moci v rámci im zverených kompetencií. Aj pre všeobecné súdy vyplýva priamo z ústavy (čl. 46 ods. 1) povinnosť chrániť v konaní a pri rozhodovaní nielen zákonnosť, ale aj ústavnosť, preto sa právomoc ústavného súdu uplatní až vtedy, ak nie je daná právomoc všeobecných súdov (m. m. napr. IV. ÚS 236/07). Ak teda právny poriadok poskytuje sťažovateľovi iné právne prostriedky ochrany práv garantovaných ústavou alebo medzinárodnou zmluvou, a to aj v podobe možnosti uplatnenia riadnych alebo mimoriadnych opravných prostriedkov v konaní pred všeobecným súdom, nemôže sa pred ich vyčerpaním domáhať úspešne ochrany práv v konaní pred ústavným súdom. Konanie pred ústavným súdom predstavuje v tejto súvislosti ultima ratio inštitucionálny mechanizmus, ktorý nasleduje až v prípade nefunkčnosti všetkých ostatných orgánov verejnej moci, ktoré sa na ochrane ústavnosti podieľajú. Opačný záver by znamenal popieranie princípu subsidiarity právomoci ústavného súdu (III. ÚS 149/04, IV. ÚS 135/05, III. ÚS 114/2010, III. ÚS 5/2013).

14. Vyčerpanie právnych prostriedkov, ktoré zákon poskytuje na účinnú ochranu základných práv a slobôd a na ktorých použitie je sťažovateľ oprávnený podľa osobitných predpisov, je jednou z podmienok prípustnosti sťažnosti podľa čl. 127 ods. 1 ústavy, a teda aj podmienkou konania vo veci individuálnej ochrany základných práv a slobôd pred ústavným súdom [§ 55 písm. d) v spojení s § 132 ods. 2 zákona o ústavnom súde]. V prípade jej nesplnenia platí, že ústavná sťažnosť je neprípustná.

15. Z ústavnej sťažnosti vyplýva, že k namietanému porušeniu sťažovateľom označených práv malo dôjsť tým, že sa verejné zasadnutie o odvolaní v jeho trestnej veci konalo v jeho neprítomnosti, napriek tomu, že na to neboli splnené podmienky.

16. Podľa § 371 ods. 1 písm. d) Trestného poriadku dovolanie možno podať, ak hlavné pojednávanie alebo verejné zasadnutie bolo vykonané v neprítomnosti obvineného, hoci na to neboli splnené zákonné podmienky.

17. Ústavný súd konštatuje, že sťažovateľ v ústavnej sťažnosti neuviedol žiadne skutočnosti, na základe ktorých by ústavný súd mohol dospieť k záveru, že dovolanie ako

mimoriadny opravný prostriedok v jeho trestnej veci vzhľadom na dôvody podanej ústavnej sťažnosti nie je účinným prostriedkom nápravy porušenia jeho označených práv. Otázka posúdenia, či v konkrétnej veci sú alebo nie sú splnené podmienky, za ktorých sa môže uskutočniť dovolacie konanie, patrí do výlučnej právomoci dovolacieho súdu.

18. Vzhľadom na uvedené ústavný súd dospel k záveru, že pred podaním ústavnej sťažnosti mohol sťažovateľ namietat' porušenie svojich práv v dovolaní z dôvodu podľa § 371 ods. 1 písm. d) Trestného poriadku.

19. Ak sťažovateľ dovolanie nepodal, nevyčerpal všetky prostriedky nápravy, ktoré mu právny poriadok na ochranu jeho uvedených práv priznáva.

20. Z uvedeného dôvodu ústavný súd ústavnú sťažnosť odmietol ako neprípustnú podľa § 132 ods. 2 v spojení s § 56 ods. 2 písm. d) zákona o ústavnom súde.

P o u č e n i e : Proti tomuto rozhodnutiu nemožno podať opravný prostriedok.

V Košiciach 9. júna 2020

Martin Vernarský
predseda senátu